

РЕШЕНИЕ

№ 492

гр. София, 05.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и седми септември през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Дора Д. Михайлова

Членове: Росина Н. Дончева

Адриана Ат. Велева

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Дора Д. Михайлова Въззивно гражданско дело
№ 20231800500360 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 29/03.02.2023 г., постановено по гр. дело № 525/2020 г. по описа на РС - Самоков, е признато за установено по предявения от ЗК „Л. И.“ АД против К. Т. Ц. иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 500, ал. 1, т. 3 КЗ, че ответникът дължи на ищеца сумата от 302 лева, представляваща изплатено на основание сключен договор за застраховка "Гражданска отговорност", обективизирана в КАСКО на МПС, полица № ....., със срок на валидност от 29.04.2015г. до 28.04.2016г., застрахователно обезщетение за имуществени щети от ПТП, настъпило на 28. 04. 2016 година, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30. 12. 2019 г. - датата на подаване в съда на заявлението по чл. 410 ГПК, до окончателното ѝ изплащане, както и 10 лева ликвидационни разноски, за които сума е издадена по частно гр. дело № 1323/2019 год. на Районен съд - Самоков Заповед № 20 от 23. 01. 2020 год. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК. Със съдебния акт в тежест на ответника са възложени разноските по делото.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл.

259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника, който го обжалва с доводи за необоснованост и неправилност. Твърди, че застрахователният договор не действал към датата на настъпване на ПТП, защото нямало данни първата застрахователна вноска да е платена – условие за влизане в сила на договора. Съдът изградил правните си изводи без да отчете противоречията в протокола за ПТП. Счита изготвеният доклад за непълен. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено, а исковете – отхвърлени. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата счита, че решението следва да бъде потвърдено. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Софийски окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното.

Предявен е за разглеждане по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

Регресното право възниква тогава, когато застрахователят се освобождава от отговорност по застрахователния договор с делинквента на основанията, изрично посочени в закона. Разпоредбата на чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ дава право на застрахователя да предяви регресен иск срещу причинителя, застрахован по договора за застраховка "Гражданска отговорност", когато последният при настъпването на ПТП виновно се е отклонил от проверка за алкохол – при наличието на така предвиденото в закона основание застрахователят се освобождава от отговорност по застрахователния договор с делинквента, но не се освобождава от задължението си да престира на увреденото лице. Налице е хипотеза на изпълнение на чуждо задължение – чл. 74 от ЗЗД, като регресното право на застрахователя не е същинско застрахователно право, подобно на това по смисъла на чл. 410, ал. 1 КЗ, а възниква по силата на закона при наличието на вече прекратено застрахователно правоотношение.

Именно на такива правопораждащи факти ищецът основава регресното си вземане за процесната сума от 312 лв. – а именно, че ответникът е напуснал мястото на ПТП, като по този начин виновно се е отклонил от проверка за алкохол, които съответно са били изложени и в заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. дело № 1323/2019 г. по описа на РС – Самоков. Изготвеният от първоинстанционния съд доклад по делото и дадените указания, в т. ч. във връзка с доказателствената тежест /чл. 146 ГПК/ е съобразен с основните начала на гражданския процес – служебното начало /чл. 7, ал. 1, изр. 2 ГПК/, състезателното начало, чиято основна характеристика е свързана с необходимостта заинтересованите страни да посочат фактите, на които основават исканията си, и да проведат доказване на тези факти /чл. 8 ГПК/, осигуряване на равенство на страните при упражняване на тези им процесуални права /чл. 9 ГПК/ и създаване по този начин на предпоставки за установяване на истината относно фактите, които са от значение за решаването на делото /чл. 10 ГПК/. Възникването на регресното право на застрахователя срещу отговорния за деликта е обусловено от наличието на следните правопораждащи факти, а именно: 1. наличието на валиден договор за застраховка "гражданска отговорност" между страните по делото, от една страна, и от друга – прекратяване на същия и освобождаване на застрахователя от необходимостта да извърши застрахователно плащане поради причинен от застрахования деликт по време на управление на МПС – когато законът определя неговото поведение като особено укоримо и той трябва да понесе реално гражданската си отговорност – в частност поведение, което се е изявило в отклоняване от извършване на проверка от контролните органи за употреба на алкохол, и 2. заплащането на обезщетение за претърпените вреди на третото увредено лице, както и какъв е размерът на дължимото обезщетение.

В разглеждания случай по делото е налице валидно застрахователно правоотношение, произтичащо от действащ към момента на процесното ПТП договор за застраховка „Каско“, с обект лек автомобил "Н. Х - Т." с рег. № ....., и със срок на застрахователно покритие от 29.04.2015 г. до 28.04.2016 година. Възраженията за липса за плащане на дължимите вноски по договора са неоснователни предвид констатациите на вещото лице по изготвената в производството пред районния съд съдебно-счетоводна експертиза, чието заключение ответникът не е оспорил.

Протоколът за ПТП е официален свидетелстващ документ и като

такъв се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените в него, непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими към механизма на ПТП. Когато фактът съставлява волеизявление, направено от участник в ПТП, протоколът има доказателствена сила само относно съдържащите се неизгодни факти за лицата, чието изявление се възпроизвежда от съставителя на документа. Ищецът носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП не удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални знания, които съдът не притежава – в този смисъл Решение № 24 от 10.03.2011 г. на ВКС по т. дело № 444/2010 г., I т. о., ТК, Решение № 85 от 28.05.2009 г. на ВКС по т. дело № 768/2008 г., II т. о., ТК, Решение № 73 от 22.06.2012 г. на ВКС по т. дело № 423/2011 г., I т. о., ТК, Решение № 98 от 25.06.2012 г. на ВКС по т. дело № 750/2011 г., II т. о., ТК и Решение № 15 от 25.07.2014 г. на ВКС по т. дело № 1506/2013 г., I т. о., ТК.

Процесният протокол за настъпило на 28.04.2016 г. пътнотранспортно произшествие, който не е подписан от ответника, е съставен от служител на РУ-МВР-Самоков и не съдържа преки възприятия на длъжностното лице относно състоянието на пътя, разположението на процесните автомобили, а само относно видимите щети по лек автомобил "Н. Х - Т." с рег. № ....., като освен това в него е направено отбелязването, че ответникът не е бил изпробван за алкохол, тъй като е напуснал ПТП.

Относно механизма на ПТП е изслушано заключение към СТЕ, неоспорено от страните, съгласно което водачът на лек автомобил „Д. Ч.“ с рег. № ....., при завой надясно отнема предимство и удря движещия се по път с предимство лек автомобил "Н. Х - Т." с рег. № ..... Съгласно заключението налице е причинно-следствена връзка между произшествието и вредите, констатирани по лек автомобил "Н. Х - Т." с рег. № ....., за отремонтирането на който е била необходима сумата от 312 лева.

С оглед посоченото по-горе и при съвкупната преценка на писмените доказателства, в т. ч. отчитайки гласните доказателства чрез разпита на свидетеля Б. П., които следва да бъдат ценени като ясни, последователни и неопровергани от останалите данни по делото и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебна-автотехническа експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи

на кредитиране, въззивният приема, че произшествието е настъпило по начина, описан в исковата молба, в резултат на което са настъпили и описаните в него вреди.

Установено е също така въз основа на заключението по съдебната автотехническа експертиза, че стойността на ремонта на увредения товарен автомобил по средни пазарни цени възлиза на 312 лв. – която сума е приблизително равна на заплатената и претендирана от ищеца.

Бягството от местопроизшествието е категорично установено, ако е налице влязла в сила присъда или друг акт с последиците на влязла в сила присъда за това деяние, но то може да бъде установено в производството по чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ (в т. ч. със съставен от контролния орган протокол за ПТП, признание на водача на МПС). В чл. 123, ал. 1, т. 3, б. "в" ЗДвП и чл. 201 ППЗДвП е установено правилото, че когато при произшествието са причинени само имуществени вреди и ако между участниците в произшествието няма съгласие относно обстоятелствата, свързани с него, те, без да напускат местопроизшествието, уведомяват съответната служба за контрол на МВР на територията, на която е настъпило произшествието, и изпълняват дадените им указания. Т. е. отклоняването от местопроизшествието като фактическо действие, нарушаващо императивни законови норми, винаги е виновно (ако не е осъществено обратно доказване), като то може да бъде признато и за престъпление с влязла в сила присъда, респ. споразумение.

В Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерство на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Информационния център към Гаранционния фонд /обн., ДВ, бр. 8 от 30.01.2009 г., в сила от 30.01.2009 г. /, издадена на основание чл. 125а, ал. 2 ЗДвП вр. с чл. 487, ал. 4 и чл. 574, ал. 3, т. 3 и ал. 5 КЗ, са регламентирани видовете документи, които се съставят за настъпило ПТП, а именно: 1 констативен протокол за ПТП с пострадали лица – приложение № 1; 2 протокол за ПТП с материални щети – приложение № 2 и 3 двустранен констативен протокол за ПТП – приложение № 3 /чл. 2, ал. 1/, както и тяхното съдържание, включващо данни за употреба на алкохол от водача. Съответно в чл. 99, т. 4 от издадената на основание чл. 30, ал. 2 вр. с ал. 1, т. 5 ЗМВР Инструкция № 8121з-749 от 20.10.2014 г. за реда и организацията за осъществяване на дейностите по контрол на пътното движение (издадена на основание чл. 30, ал. 2 вр. с ал. 1, т. 5 ЗМВР, Обн. ДВ, бр. 90 от 31.10.2014 г.) е предвидено, че, когато са

причинени само материални щети и ПТП не се разследва от ДОГ, нарядът е длъжен да изясни обстоятелствата и причините за неговото настъпване, като задължително изпробва участниците в ПТП за употреба на алкохол, а при съмнение и за наркотични вещества или техни аналози. Резултатът от тази проверка, също така задължително, с оглед нормативно установеното съдържание на протокола за ПТП, се отразява в него. В този смисъл императивният регламент на тези правоотношения води до извода, че са налице предпоставките по чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ в случаите, когато ответникът не е доказал, че напускането на мястото на ПТП се дължи на обстоятелство, изключващо неговата вина, с оглед предприети действия от неотложен характер – например при спасяване на пострадали (чл. 200 ППДвП) или при получена от него телесна повреда и т. н. – виж Решение № 152 от 15.11.2014 г. на ВКС по т. дело № 2080/2013 г., I т. о, ТК, Решение № 195 от 09.11.2017 г. на ВКС по т. дело № 2628/2016 г., II т. о., ТК и Решение № 81 от 30.07.2020 г. на ВКС по т. дело № 889/2019 г., II т. о., ТК.

В разглеждания случай фактът, че ответникът е избягал от местопроизшествието непосредствено след настъпването му, е установен въз основа на представения протокол за ПТП, както и от показанията на свидетеля Б. П.. Поради това и с оглед установеното напускане от ответника на мястото на ПТП непосредствено след настъпването му, както и при съобразяване на императивната нормативна уредба относно длъжимото поведение на деликвента и органите на МВР при ПТП, настоящият съдебен състав намира за установени фактите, релевантни за основателността на предявената регресна претенция по чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ. Претендираната сума от 312 лв. е дължима ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК – 27.12.2020 г. до окончателното ѝ изплащане (чл. 422, ал. 1 ГПК).

Изводите на въззивния съд съвпадат с тези на районния в обжалваното решение, което следва да бъде потвърдено при правилната правна квалификация на иска.

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 1 и 8 ГПК въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия /ищеца/ направените разноски - 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение в производството пред окръжния съд.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи

на касационно обжалване.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 29/03.02.2023 г., постановено по гр. дело № 525/2020 г. по описа на РС – Самоков, при правилна квалификация на предявения иск чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 500, ал. 1, т. 1, предл. последно КЗ.

ОСЪЖДА К. Т. Ц., ЕГН: *****, гр. С., ул. „Г. Р.“ № .., да заплати на ЗК „Л. И.“ АД, ЕИК: ....., сумата от 100 (сто) лева - юрисконсултско възнаграждение в производството пред въззивния съд.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____